

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-7156970
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Ağustos 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet, 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (79 Adet, 128 Sayfa)

7/715

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN
TBMM 7/715 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Türkiye, büyük depremlerin meydana geldiği yüksek sismik aktif Anadolu plakası üzerinde bulunmaktadır. Türkiye'nin neredeyse tamamında deprem riski yaratan büyük kırılma hatları vardır. Son yıllarda Van, Elâzığ ve İzmir gibi illerimizde meydana gelen yıkıcı depremlerin ardından, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler son yılların en büyük felaketi olmuştur. Büyük yıkımların olduğu 11 ilimizde maalesef 50 bin 500 vatandaşımızın hayatını kaybettiği ifade edilmiş, yarım milyondan fazla binanın da hasar gördüğü açıklanmıştır. Bu bağlamda;

- 1) Deprem nedeniyle ne kadar yapı yıkılmıştır? Etkilenen bölgede ağır hasar, orta hasar ve az hasarlı olmak üzere kaç adet bina tespit edilmiştir? Bugüne kadar risk teşkil eden ağır hasarlı kaç bina yıkılmıştır?
- 2) Enkaz kaldırma çalışmalarında yeni cansız bedenlere ulaşıldığını duyuyoruz. Deprem bölgesinde enkaz altında kaldığı bilinen, kayıp veya cesedine ulaşamayan kaç vatandaşımız var? Bu konu ile ilgili özel bir çalışma var mıdır?
- 3) Deprem nedeniyle oluşan enkazın ne kadarı taşındı? Enkaz döküm alanlarının tespiti nasıl yapılmıştır, yerler belirlenirken çevresel etkiler dikkate alınmış mıdır?
- 4) Depremzedelerin geçici barınmalarını sağlayacak şekilde bugüne kadar kaç adet konteyner kurulmuştur? Konteynerlerin yurt içi ve yurt dışı temini nerelerden, hangi usullere göre nasıl yapılmaktadır?
- 5) Depremzede olarak evleri ağır hasarlı olan hak sahiplerinin tamamına kalıcı konut verilecek mi?
- 6) Yurt içi ve yurt dışından toplanan bağışlar ile deprem vergisi dikkate alındığında deprem konutlarının hak sahiplerine ücretsiz verilmesi hususunda bir çalışma var mıdır?
- 7) İnşaat maliyetlerinin her gün artması nedeniyle orta hasarlı konut ve işyerleri için tahsis edilen güçlendirilme kredi limitinin artırılması hususunda bir çalışmanız var mıdır?
- 8) Önemli kültürel ve tarihsel değerlerimizi barındıran şehirlerin yeniden dönüşümünde söz konusu varlıkların korunması için hangi çalışmalar yapılmış veya planlanmıştır?
- 9) Deprem bölgesinin çok geniş bir alana yayılması, şehirlerde ki alt yapıların kullanılamaz hale gelmesi gibi birçok nedenden dolayı depremzedelerin yaşadığı travma halen devam etmektedir. Hayata tutunmalarını sağlayacak en önemli etken olan, kalıcı konutlar ne zaman teslim edilecektir?
- 10) Hak sahipleri neye göre borçlandırılacak? Kalıcı konutların geri ödemesi ne zaman başlayacak? Deprem konutlarındaki fiyat artışı neye göre yapılacak?
- 11) Bölgede Kentsel Dönüşüm çalışmaları başladı mı? Başlamadıysa bununla ilgili bir çalışma veya planlama var mıdır?

CEVAP:

Kahramanmaraş Merkezli Pazarcık ve Elbistan İlçelerinde 06.02.2023 tarihinde meydana gelen ve "asrın felaketi" olarak değerlendirilen 7.7 ve 7.6 şiddetindeki depremler nedeniyle, Kahramanmaraş, Gaziantep, Adana, Kilis, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adıyaman, Hatay, Osmaniye, Malatya, Elazığ illerimizde oluşan hasarların giderilmesi, yeni yerleşim alanları ve yerinde dönüşüme uygun alanların belirlenmesi ve yenilenmesine yönelik tespit, etüt, analiz, istişare, plan, proje, dönüşüm modelleri ve fizibilite çalışmaları; 7452 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun gereğince, büyük yıkım yaratan depremin yarattığı hasarların giderilmesi ve vatandaşlarımızın yaralarının biran önce sarılmasına yönelik çalışmalar Bakanlığımız öncülüğünde ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla sürdürülmektedir.

Bakanlığımızca, deprem bölgesinde yapılan hasar tespitlerine göre: Hasarsız Bina Sayısı; 1.265.861 adet, bağımsız bölüm sayısı ise 3.436.090 adettir. Az Hasarlı Bina sayısı; 628.076 adet, bağımsız bölüm sayısı 2.984 adettir. Orta hasarlı bina sayısı; 44.371 adet, bağımsız bölüm sayısı 170.153 adettir. Ağır Hasarlı Bina sayısı; 202.395 adet, bağımsız bölüm sayısı 495.338 adettir. Yıkık Bina sayısı; 38.901 adet, bağımsız bölüm sayısı 102.638 adettir. Acil Yıkılması Gereken Bina sayısı; 21.210 adet, bağımsız bölüm sayısı 77.923 adettir. Tespiti yapılamayan bina sayısı 132.858 adet, bağımsız bölüm sayısı 220.829 adettir. Toplamda 2.333.672 bina ve 6.529.955 bağımsız bölümün incelemesi yapılmıştır.

Bu çerçevede; anılan deprem sonucu yer seçimlerinde, alanın deprem fay zonları ve sınılaşma tehlikesine uzak mesafelerde bulunması, bu çerçevede analiz, mikro-bölgeleme, jeolojik ve zemin etütlerinin hazırlanması, alan özelinde uygun yapı tekniklerinin belirlenmesine dair ilgili kuruluşlar, jeofizik ve jeoloji uzmanları, akademik çevreler, sivil toplum örgütleri ile ortak çalışmalar yapılmaktadır.

Söz konusu çalışmaların tamamlandığı ilk etap yeni yerleşim alanlarında düşük katlı ve yöresel mimariye uygun yapılaşmaların inşa edilmesine yönelik süreç bağı kuruluşumuz olan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında afet riskinin yüksek olduğu yerlerde ilan edilen "Riskli Alanlar", yeni yerleşim alanı olarak belirlenen "Rezerv Yapı Alanları" ve "Riskli Yapı" olarak tespit edilen yapıların bulunduğu taşınmazlarda dönüşüm uygulamaları yürütülmektedir.

Bu bağlamda, 06 Şubat 2023 tarihinden itibaren; 6306 sayılı Kanun kapsamında maliklerin talebine istinaden, Adana İlnde 88 adet bağımsız birim içeren 23 adet yapı, Diyarbakır İlnde 609 adet bağımsız birim içeren 137 adet yapı, Elazığ İlnde 885 adet bağımsız birim içeren 91 adet yapı, Gaziantep İlnde 3 adet bağımsız birim içeren 1 adet yapı, Hatay İlnde 54 adet bağımsız birim içeren 6 adet yapı, Kahramanmaraş İlnde 51 adet bağımsız birim içeren 6 adet yapı, Malatya İlnde 2 adet bağımsız birim içeren 1 adet yapı, Şanlıurfa İlnde 437 adet bağımsız birim içeren 192 adet yapı olmak üzere; bu illerde toplamda 2129 adet bağımsız birim içeren 457 adet yapı için riskli yapı tespiti yaptırılmış olup, mezkur Kanun kapsamındaki dönüşüm uygulamalarına devam edilmektedir.

18/03/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 44 üncü maddesinde "Başta deprem olmak üzere doğal afetler sonucunda oluşan yıkıntı atıklarının yönetiminden, mahallin en büyük mülki amirinin başkanlığında oluşturulacak Kriz Merkezi sorumludur. Merkez, olası bir doğal afet durumunda oluşabilecek atık miktarı, bunların kaldırılması ve taşınması için gerekli araç-gereç ve ekipman ile bu atıkların depolanacağı uygun alanları bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre önceden tespit eder ve gereken hazırlıkları yapar... Doğal afetler sonucunda oluşan yıkıntı atıklarının taşınması ve depolanması faaliyetleri Kriz Merkezi tarafından yapılan planlamalar doğrultusunda, ilgili belediyenin sorumluluğunda belediye veya belediyenin yetkilerini devrettiği kişi ve kuruluşlar tarafından yürütülür." hükmü yer almakta olup, buna göre; mahallin en büyük Mülki İdare Amirinin başkanlığında yıkıntı atıklarının depolanacağı alanlar belirlenmektedir.